SUOMEN KANSA

VAPAA KANSALLINEN SANOMALEHTI

Näytenumero — **Helmikuun 1 päivänä 1930** — **N:o 1**

TÄSSÄ MAASSA ON SANAN VAPAUS

ja siis myös luvallista ryhtyä julkaisemaan sellaistakin sanomalehteä, jonka ohjelma on virallisista puolueista riippumaton, lehden oma ohjelma, mistä sen toimitus yksin vastaa.

TARKOITUKSEMME on ryhtyä taistelemaan tässä maassa valitsevaa puoluevillitystä vastaan ja raivaamaan tietä kansan terveille mielipiteille ulkopuolella puolueitten. Sillä siihen on välttämättä ryhdyttävä — tehtäköön se kenen toimesta tahansa, tunnetun järjestön tai tuntemattoman yksityisen — se on samantekevää, pääasia on että se tehdään. Ja tehdään nopeasti. Sillä odotettu meillä on jo aivan tarpeeksi.

JOKA AINOA MIES TÄSSÄ MAASSA ME TIEDÄMME, että tämän maan sisäiset asiat ovat hullusti. Ja joka ainoa järkevä mies me käsitämme, että ne eivät korjaannu odottamalla, vaan korjaamalla. Mutta miten ne voidaan korjata — siitä juuri on tarkoituksemme avata kansan terveille voimille tilaisuus keskustella. Sillä niinkuin vapaat miehet selvittelevät keskinäiset asiansa niistä tyynesti keskustellen, niin on myös vapaalla kansalla oikeus pohtia itse elinkysymyksiään, ja parhain tapa: pohtia niitä julkisena sanana. Ja niinkuin vapaat miehet seisovat sanojensa takana, niin voi myöskin julkinen sana perustautua mieskohtaiseen vastuunalaisuuteen: kukin kirjoittaa omalla nimellään ja se on hänen mielipiteensä — jos joku ei ole samaa mieltä, hän voi väittää vastaan. Totuushan löytyy silloin kun sitä etsitään.

LEHDEN OHJELMA sisältyy sen kirjoituksiin — tässä numerossa tulee jo esille eräitä kohtia. Yritys laatia ennakkoluettelo kaikista kysymyksistä, joita joku asioitten vapaata kehitystä seuraava lehti aikoo käsitellä, olisi järjetön, ja lisäksi olisi se myöskin vastoin periaatettamme: selvittää asiain todellinen olemus eikä pyrkiä sullomaan niitä ennakolta valettuun kaavaan. Ja totuus ylipäänsä: eihän se aina ole tänään sama kuin eilen.

TÄMÄ LEHTI TAHTOO KOHDALTAAN OLLA VÄLIKAPPALE, jonka avulla jokainen isänmaataan rakastava ja kansansa yhteistä hyvää harrastava Suomen kansalainen, jolla on jotakin omintakeista ja tosiasiallista sanottavaa saman kansan muille jäsenille, voi saattaa ajatuksensa julki. Mitkään puolueseikat, arvoasemat tai muut epäolellisuudet eivät ole vaikuttavia tekijöitä kirjoitusten julkaisemisessa, ainoastaan niiden asiallisuus, ehdoton isänmaallisuus ja kirjoittajan mieskohtainen vastuu. Jokaisessa asiassa on lehdellä tietenkin oma kantansa, jonka se selvästi myös tuo ajallaan ilmi. Näin on SUOMEN KANSA samalla

Sana kansalle ja kansan sana.

Kansan kansana tartuttava asioihin.

Puolueet syrjäytettävä — niiden yläpuolelle kohoava kansallishenki herätettävä — valtioelämän viat korjattava.

Suomen kansalle on tässä maailmassa uskottu maa, joka on kaunis ja ihana asua, mutta se ei ole mikään paratiisi. Se on köyhä maa ja paljon sitkeätä työtä vaativa, Suomen kansa pieni ja rikkinäinen.

Me olemme ottaneet vastuuseemme tämän maan itsenäisyyden ja meidän on siis siitä myös vastattava. Ei riitä, että vain elämme ja tulemme toimeen, meidän on päästävä nousemaan henkisesti ja taloudellisesti, meidän on pystyttävä turvaamaan tämä maa vihollisilta ja meidän on myös hallittava itseämme.

TÄLLÄ MENOLLA KUIN NYT EI SIITÄ TULE MITÄÄN. Puolue-elämä imee kansan voimat ja puolue-edut syrjäyttävät maan talouden kipeät tarpeet. Maan henkinen elämä kärsii vähäverisyyttä ja demokratian varjossa kulkeva matalamielinen kateus ehkäisee kehityksen terveen kulun. Maan laeilta puuttuu kansan kunnioitus ja rikollisuus kukoistaa hirvittävässä määrässä. Valtakunnan hallitusohjat kulkevat puoluetuulien mukana kädestä käteen ja kuvaavimpana valtiollisen voimattomuuden osoituksena saa kansa vuodesta vuoteen sietää keskuudessaan maanpettureitten salaista ja julkista toimintaa, vieläpä nähdä heidän täysillä valtuuksilla varustettuina ottavan osaa maan tärkeimpäin asiain ratkaisuun.

TÄMÄ EI SAA JATKUA. Suomen kansalla ei ole enää varaa jatkaa leikkiä itsenäisyydellä. Tästä narrimaisuudesta on tehtävä loppu.

Mutta kuinka?

ON OLEMASSA VAIN KAKSI MAHDOLLISUUTTA: Luopua hallitusjärjestelmästä, joka ei pysty pitämään maan asioita kunnossa, ja valita uusi. Tai: Myöntää rehellisesti nykyisen valtiomuodon viat ja korjata ne.

Valtiojärjestelmän muuttaminen rauhallisilla keinoilla olisi hidasta ja väkivaltaisten keinojen käyttäminen taas ei saa tulla kysymykseen, sillä *Suomen kansalla ei totisesti ole varaa sisäisten asiainsa järjestelyssä turvautua aseisiin* kuin äärimmäisessä hädässä. Ja mikä takaisi meille jonkun uuden järjestelmän paremmuuden — se voisi olla vielä vaarallisempi kuin nykyinen.

Suomen kansa on itse valinnut nykyisen valtiomuotonsa ja sen valtaisa enemmistö on edelleen sen kannalla. Valtiomuodon heikkouksien korjaaminen on siis ainoa keino.

JA SIIHEN ON PÄÄTTÄVÄSTI RYHDYTTÄVÄ.

Valtiojärjestelmän korjaaminen ei tosin ole mikään hetken asia, mutta se on saatava käymään mahdollisimman nopeasti ja kylliksi syvin leikkauksin, jotta ne vastaavat tarkoitustaan. Nykyisen puoluepoliittisen valtioelimistön varaan jätettynä nämä korjaukset vaatisivat vuosikausien ajan ja puoluekauppojen kautta voisi monen tärkeän asian ratkaisu tapahtua kokonaan toisin kuin sen pitäisi. Mitä kiireimmin tarpeelliset toimenpiteet viivästyisivät ja sinä aikana kävisi tilanne yhä kurjemmaksi ja maankavaltajat ja keinottelijat saisivat rauhassa jatkaa valtakunnalle turmiollista toimintaansa.

SIKSI ON KANSAN TARTUTTAVA ITSE ASIOIHIN. Syrjäytettävä puoluekoneistot ja esitettävä vaatimuksensa suoraan julkisena kansan tahtona. Maan terveen, isänmaata ja rauhallista kehitystä rakastavan kansan on noustava yläpuolelle puolue-elämän ahtaitten eturyhmäin ja yhtyneenä muodostettava sellainen kansallinen voima, joka voi ratkaisevasti vaikuttaa maan asioihin. Yhtyneen kansan vakavasti julkituotua mielipidettä jossakin isänmaan kohtaloon tärkeästi vaikuttavassa asiassa eivät hallitus eikä eduskunta voi lopulliseen päätökseensä vaikuttamatta sivuuttaa ja sen paino saattaa myös korkeimman toimeenpanovallan haltijalle olla arvokkaana tukena eduskunnan hajoitukseen ja hallitusohjain pitämiseen tarpeeksi kireällä. Tällainen puolueitten yläpuolelle kohoutuva kansallishenki on lisäksi mahtava isänmaallinen ja siveellinen voima maanpettureitten myyräntyötä sekä yksityisetuja valtion ja toisten kansalaisten kustannuksella ajavia keinottelijoita vastaan. Se voisi olla myös julkiselle sanalle rohkaiseva tuki aina pitää suoraa totuutta korkeimpana johtotähtenään puoluetarkoitusperistä riippumatta.

TÄHÄN MAAHAN ON HERÄTETTÄVÄ UUSI KANSALLISHENKI. Uusi suomalaisuus, jota eivät sido ammattiluokkain eivätkä kieliryhmäin pikkupyyteet, vaan joka on koko kansan yhdistävä voima niinkuin uskonto kirkkokunnassa. Sen pohjana on meille kaikille yhteinen isänmaa, sen tarkoitus tämän maan turvaaminen ja sen kansan kohottaminen henkisesti ja taloudellisesti.

SANOMALEHDISTÖ JA KANSAN POLITIKOIMINEN.

Puoluepolitiikka on rappeuttanut sanomalehdistön ja tehnyt valtiomahdista lakeijan.

Kansa vapautettava hyödyttömästä politikoimisesta.

SUOMEN SANOMALEHDISTÖ on viime vuosikymmenen kuluessa kehittynyt teknillisesti varsin korkealle tasolle, mutta sen henki on mennyt arveluttavasti alaspäin. Meidän lehtemme ovat aivan liian yksipuolisesti tyytyneet vain tiedoitusvälineiksi laiminlyöden toisen tehtävänsä: kansan kasvatuksen valvonnan. Kilpaillessaan yksinomaan uutistiedoituksessa ja ajanvietelukemisen hankkimisessa lukijoilleen on lehdistö menettänyt sen »elämän suolan» merkityksen, mikä kuuluu julkisen sanan tärkeimpiin velvollisuuksiin.

Valtaisin osa sanomalehdistöstämme on nykyisin suoranaisella j u o r u k e l l o a s t e e l l a: kuka keksii vetävimmät jutut, kuka voi selostaa rikosasiat yksityiskohtaisemmin, kuka kertoo tarkimmin sen ja sen ompeluseuran illanvietoista — se lehti on paras lehti. Pakinoitsijan kunniakas satiirinruoska on löystytetty jonkinlaiseksi vesihuiskuksi — ken sillä osaa mukavammin lässytellä, hän on paras pakinoitsija. Jos vahingossa joutuu sanotuksi jostakin asiasta kiinteämpi sana, niin heti on lauma henkilöitä ja järjestöjä takajaloillaan, vaikkapa kirjoituksessa ei olisi edes tarkoitettu heitä. Lehtien lukijakunnille on kasvatettu niin arka iho, ettei se voi sydänjuuria myöten loukkaantumatta sietää tuskin saman läänin — lähemmistä piireistä puhumattakaan — asioista mainittavan muuta kuin sitä imartelevaa.

KAIKKI JOHTUU SIITÄ, että ennen niin pelätty ja kunnioitettu julkinen sana, »kolmas valtiomahti», »kansojen sielun hallitsija» on luopunut asemastaan ja ryhtynyt itse palvelijaksi. Sanomalehdistöstä on tullut nöyräselkäinen lakeija, joka parhaansa mukaan koettaa palvella oikullista herraansa, jonka nimi on s u u r i y l e i s ö.

Sanomalehdistön rappeutuminen alkoi Suomessa siitä hetkestä, jolloin ensimmäiset sosialistilehdet ryhtyivät keräämään itselleen kannattajia vetoamalla joukkojen itsekkäisiin vaistoihin ja lietsomalla ihmisissä kateutta paremmassa asemassa olevia kohtaan. Saman menetelmän ovat sitten vähitellen omaksuneet muutkin puolue-lehdet, ja niin on lukijain makeileminen ja omahyväisyyden ylläpito tullut koko julkisen sanamme uudeksi periaatteeksi. Kun puolueohjelmat lisäksi tarkoin määrittelevät lehtien kannan kaikkiin asioihin, ei maamme sanomalehdistössä tapaa juuri muuta kuin sovellettua totuutta. Ainoa keino, miten yhteiskunnan kansalainen nykyisin voisi saada totuudenmukaisen selon poliittisista niinkuin muistakin asioista, olisi se, että hän tilaisi kaikkien puolueitten lehdet. Keskiarvo niistä vastaisi jotakuinkin todellisuutta.

POLITIIKKA ON VALLOITTANUT JULKISEN SANAN ja alistanut sen palvelemaan tarkoituksiaan. Politiikka, mistä nykyajan kansoille on tehty merkillinen epäjumala, jonka ihmeitätekevään voimaan kansat uskovat niinkuin Israelin lapset Aaronin muovailemaan vasikkaan. Meidän ohjelmamme, julistavat puoluepapit, takaa teille kaiken mitä toivotte, äänestäkää siis meidän puoluetta ja tukekaa sen politiikkaa. Ja jotta laumoja saataisiin kokoon, niiden usko säilymään ja harrastus pysymään vireänä, tarvitaan sanomalehtiä, joiden tehtävänä on puoluesakramenttien herkeämätön jakeleminen ja lukijakunjatkuvasti alaspäin, kun sensijaan puoluepomojen omat asiat kyllä edistyvät hienossa kaaressa ja kunniamerkit ja ministerititteli ovat niiden kimaltelevia päätepisteitä.

Maan korkeasta kulttuuritasosta puhutaan hyvin tyytyväisessä äänilajissa ja meillä on itsetietoinen vakaumus, että olemme suunnattoman kuuluisa kansa ja tärkeä tekijä suurmaailman yhteisissä ompeluksissa. Ja kuitenkin kukoistaa kansamme keskuudessa kommunismi ja humbuugi mitä rehevimpänä, ja rikollisuus ja elämäntapain järjettömyys ovat kehittyneet niin pitkälle, ettei sellaista voitane tavata edes mustimpien raakalaisheimojen historiasta. Meidän suunnaton kuuluisuutemme ulkomailla taas on itse asiassa epämääräisempi kuin kansan käsitys Einsteinin teoriasta. Paavo Nurmen nimi kyllä tiedetään, mutta kaikki muu mitä meistä tiedetään on omiaan varsin vähän mairittelemaan jonkun kansan itsetärkeyttä.

Juhlapuheissa ja sanomalehtiartikkeleissa todetaan itsenäisyytemme aikana edistytyn huimaavasti kaikilla aloilla. Mutta kuitenkin me kaikki tiedämme hyvin, että valtiomme velat lisääntyvät joka vuosi, verot käyvät yhä rasittavammiksi, suomalaiset liikkeet tekevät vararikkoja, mutta ulkomaalaiset perustavat tänne uusia tehtaita, maantiet ovat kyllä loistoautoja täynnä, mutta ne ovat vielä lopullisesti maksamatta, yhä komeampia koulutaloja rakennetaan joka puolelle, vaikka ei entistenkään oppilaille riitä virkoja, elinkeinoja tuetaan määrärahoilla, mutta ne tuottavat tappiota j.n.e.

Meidän kansallishyveiksemme ovat vaakunoidut m.m. rehellisyys, lain kunnioitus ja ns. suomalainen sisu. Mutta missä maassa tehdään enemmän kavalluksia, missä maassa tapahtuu valtion viroissa ja yhteisissä luottamustoimissa niin paljon huijausta kuin meillä? Onko olemassa merkillisempää lain ja kansan suhdetta jossakin valtakunnassa kuin meillä esim. kieltolakiasiassa? Ja sitten se huutosana »suomalainen sisu», joka tarkoittaa perinpohjaista, sitkeätä ponnistusta päämäärään — me olemme härkäpäitä silloin, kun pitäisi antaa perään, mutta työssä itsemme järkiperäiseksi kehittämiseksi ja vakavassa elämäntaistelussa me osoittaudumme veltoiksi ja vähään tyytyviksi. Ensimmäisen vastoinkäymisen kohdatessaan on nuoren suomalaisurhon tavallisin »sisunnäyte» heittäytyminen viinan lohduteltavaksi ja lopun selvittää hän ampumalla kuulan kalloonsa.

Tässä maassa puhaltavat todella merkilliset tuulet. Toisaalta vakuutetaan kai-

Tämä lehti.

Kursailematta enempää itseemme nähden kuin muihinkaan asioihin, mistä tämän ensi numeronkin kirjoitukset jo voinevat antaa vähän vakuutusta, sanomme heti aluksi, että tämä lehti on eräänlainen koepallo, jollaisia lasketaan ilmaan silloin, kun tahdotaan saada varmuus miltä suunnalta tuuli puhaltaa. Myöskin sellaisessa piirissä kuin kansan sielussa käy usein monenlaisia virtauksia, ja jos joku ei oikein usko ennen pystytettyjen tuuliviirien osoittamiin suuntiin, niin on koepallo varmin keino selvyyden saamiseksi.

Nykyhetkellä on näet olemassa melko vahvasti syytä epäilyksiin Suomen tasavallan julkisen elämän tuuliviirien totuudenmukaisuudesta.

Onhan esimerkiksi poliittisen elämän alalla täysi mahdottomuus saada selvää yleisestä suunnasta, tuskinpa yksityisistäkään, sillä jokaisen puolueen viiri näyttää vain omaa ohjelmamaaliaan kohti, ja niistäkin monet niin epämääräisesti, että voisi arvella tuon puoluemaalin olevan laadultaan kiertotähden. Jokainen puolue vakuuttaa olevansa ainoa oikea ja parhaiten ajavansa maan asioita, mutta kuitenkin kulkevat maan asiat

nan viihdyttäminen sen koossa pysymiseksi. Hetkeksikään ei otetta saa hellittää, vaan olkoonpa asiaa tai ei, niin jotain on lörpöteltävä, lukijakuntaa pidettävä hyvällä tuulella ja puoluetoiminnan enemmän tai vähemmän näennäisiä saavutuksia väikyteltävä hyvin tärkeällä naamalla vaalikarjan edessä kuin ruohonippua lammaslaumalle.

MITÄ SUUNNATONTA VOIMAIN TUHLAUSTA JO YKSISTÄÄN tämä kaikki on — kajoamatta tässä yhteydessä lainkaan siihen sivelliseen epäkohtaan, mikä aiheutuu sanomalehdistön alistumisesta yleisön mielistelijäksi!

Ensinnäkin koko tuon satalukuisen puoluelehdistön ylläpito, joka rasittaa moninkertaisilla ilmoitusmaksuilla liikeelämää ja puolipakollisena tilausvelvollisuutena lukijakuntaa, jolle luonnollisesti olisi edullisinta tilata vain yksi kunnollinen päivälehti, mutta jonka nyt sellaisen asemesta tai lisäksi täytyy tilata myös puolueensa poliittinen äänitorvi. Sitten kaikki puoluejärjestöt satoine virkailijoineen, kokouksineen ja komiteoineen, jotka istuvat, matkustavat ja nostavat palkkoja vuodet ympäriinsä, vaikka vaalit toimitetaan vain joka kolmas vuosi. Ja kuitenkin on puoluelehdistöjen ja -koneistojen rahallinen ylläpito vain pisara siihen hirvittävään henkisten voimain tuhlaukseen verraten, mitä tämän poliittisen hullutuksen vireilläpito ja hoitaminen merkitsevät heikoissa oloissa elävälle kansallemme. Ajatelkaamme yksistään sitä energiamäärää, mikä haaskataan sanomalehdistön poliittisiin näpertelyihin ja lukijakuntain aivojen askarteluun noiden poliittisten tärkeyksien ympärillä. Jos sanomalehtien poliittisiin ja joutavanpäiväisiin ajanvietekirjoitelmiin käytetty äly ja aika siirrettäisiin pieneltä osaltakin maan henkisen ja taloudellisen elämän palvelukseen, niin alkaisivat asiat tässä maassa varmasti pian muuttua toisen laatuisiksi eikä kansan tarvitsisi lakkaamattomasti huokailla huonoja aikoja ja henkistä surkeutta. Kuinka äärettömän yksinkertaista on käsittää meidän maataloutemme, liike-elämämme ja kansamme henkisen tason mataluus, kun tietää miten valtaisa osa sen henkisestä ravinnosta on poliittista hölynpölyä ja ajanvietetekstiä.

---

ken olevan mainiosti: ei mitään huolta kommunismista, ei kieltolakitilanteesta, ei rikollisuudesta, ei henkisen elämän rappeutumisesta, ei taloudellisesta avuttomuudesta, ei mistään. Toisaalta taas myönnetään julkisestikin, että joissakin suhteissa on jotain vinossa ja jotain olisi koetettava tehdäkin, mutta .... — siinä tulevat vastaan puolueen pyhät ohjelmasäännökset, venyttely: eihän se oikeastaan minulle (meille) kuulu, toisten syyttäminen ja oman puolueen ja hyväin tarkoitusten puolustelut jne.

Merkillistä itsenäisyyttä tämä avuttomuus ja merkillinen tämä ennen niin selväjärkinen kansa, joka ei nyt uskalla ottaa asioita sellaisina kuin ne ovat, tunnustaa itselleen ja toisillekin, että ne ovat hullusti, eikä tehdä lujaa päätöstä niiden saattamiseksi oikealle tolalle.

Hyvin merkillinen ja hyvin epäselvä tämä nykyinen tilanne Suomen kansan historiassa. Mutta niinkuin meillä on hyvin suuri epäilys tämän tilanteen korjaantumisesta nykyisissä poliittisissa puitteissa, niin on meillä myös hyvin suuri epäilys sen todellisesta toivottomuudesta *Sillä meillä on vakava luottamus itseensä tähän kansaan.* Tähän kansaan puhtaana kansana ilman puoluehännystakkeja ja puoluejohtajain valtiomieseleitä.

Siksi laskettakoon tämän kansan ilmakehään pieni koepallo.

Uskomme näet lujasti, että kun tämän kansan sielun syvyyksissä käyvät voimakkaat virrat vain saadaan merkityiksi ja sen terveet käsitykset asiaintilasta ja epäkohtain korjaamisen tarpeellisuudesta nostetuksi uudeksi julkiseksi sanaksi tähän maahan, niin siinä on meillä selvillä todellinen tuuli, jonka suunta voidaan todeta myöskin Helsingin horisontissa ja jonka voima on kylliksi suuri puhaltamaan pois isommatkin risut tieltään ja panemaan tämän valtakunnan tuulimyllyn kunnolliseen käyntiin.

Matti.

TÄMÄN KANSAN VOIMAT ON VAPAUTETTAVA

ja suunnattava yhteiseen päämäärään.

TÄMÄ MAA SAAVUTTI ITSENÄISYYTENSÄ, mutta t ä m ä k a n s a on vielä sitä vailla. Vai eikö ole niin? Eikö koko itsenäisyytemme aika tietoista tarkoitus peräänvailla olevine touhuineen kaikilla aloilla, pöyhkeilyineen mitättömyyksillä, lapsellisine kansallisuusylpeilyineen, edelläkävijämaineen tavoitteluineen, poliittisine narrinpeleineen ja taloudellisine päättömyyksineen ole pelkkää masentavain todisteiden sarjaa valtiollisesta epäkypsyydestä?

Tämä kansa on nyt kuin apinalauma. Meidän esikuvinamme ovat edelleen vanhat esikuvat ruotsalaisuuden ja venäläisyyden ajoilta, joita matkimme itsetiedottomasti kuin lapset aikuisia. Virastojärjestelmämme on yhä sama kuin suurvaltain vasallina ollessamme, kankea ja epäkansallinen, vaikka itsenäisen, vaatimattomissa aloissa elävän valtion asema vaatisi siihen varmasti tärkeitä korjauksia. Kouluopetuksemme käy orjallisesti samaa syvälle vaipunutta latua, jonka päämäärä on tietää mahdollisimman paljon — viisi siitä taitaako sillä tiedolla mitään. Meillä on edelleen sama lapsellinen kunnioitus hengettömiä fraaseja ja arvonimiä kohtaan kuin esivanhemmillamme, ja niin hallitsevat maan henkistä ja taloudellista elämää titteleillä ja lainahöyhenillä koristetut mitättömyydet, vaikka mitä kipeimmin kaivattaisiin päteviä, itsenäisesti työskentelemään pystyviä voimia kaikilla aloilla.

Meidän ihanteemme ovat joko vuosisadan takaisia tai ilman minkäänlaista sulatusta muualta lainattuja. Kansan valistustyö käy omituisessa ristiriidassa sen todellisten harrastusten kanssa sillä onhan aivan luonnollista, ettei nykyinen maailma ole enää täysin sama kuin patriarkaalisissa oloissa eläneitten esivanhempain. Suomalaisen sivistyneistön itsekritiikki on jotakuinkin alhaalla ja lisäksi on siinä yhä edelleen havaittavissa samaa narrimaista kansasta eristäytymistä kuin ruotsalaisuushienostelun loistoaikoina. Ja mikäli jonkinlaista omintakeista pyrkimystä tai kansallista heräämistä joskus on havaittavissa, ilmenee se mitättöminä puuskauksina pikkuasioissa tai harkitsemattomana aitosuomalaisuutena, jonka tarkoitus ei ole kansan kohottaminen, vaan joukkojen kiihoittaminen yksityisten kiipijäin hyväksi.

MEILLÄ VALLITSEE KAIKILLA ALOILLA JA KAIKISSA ASIOISSA MERKILLINEN RISTIRIITA pyrkimysten ja saavutusten kesken. Me touhuamme hirveästi, mutta emme saa juuri mitään valmista aikaan. Eduskunta rustaa lakeja kymmenittäin vuodessa ja parsii entisiä loppumattomiin, mutta lakien noudattamisen suhteen vallitsee täysi sekamelska. Kotimaisen työn arvoa julistetaan puheissa ja sanassa, mutta ulkomaista tavaraa ostetaan mieluummin silloinkin, kun kotimainen tiedetään yhtä hyväksi. Mikään maalaistalo ei ole oikea talo ellei sen omistajalla ole omaa autoa, ja jos naapuri ostaa komeamman, pitää se kiireesti vaihtaa vielä hienommaksi.

Suomen kansa on totisesti kuin suuri lapsi, joka päästyään vapaaksi holhouksen alaisuudesta ei pysty itse harkitsemaan mikä on hyväksi ja mikä pahaksi, mikä tarpeellista ja mikä joutavuutta. Suomalaisen luonteenominaisuuksiin on kuulunut, että nuori mies kotivalvonnasta vapaaksi päästyään halukkaasti antautuu hurjisteluun ja talonpoika tilansa myytyään juo rahat suihinsa ja ryhtyy sitten »liikemieheksi». On siis hyvin käsitettävissä, että myöskin kokonainen kansa saatuaan ohjat omiin käsiinsä ryhtyi »nauttimaan elämästä» ja harrastamaan touhukkaasti »liikeasioita», jotka tässä tapauksessa merkitsevät politiikkaa ja tuiki tärkeätä askartelua kaiken maailman asioissa, joista sillä on varsin heikko käsitys ja joiden kanssa sillä useassa tapauksessa on hyvin vähän tekemistä.

Suomen kansan nykyisen tilan voi hyvin ymmärtää ja sen voi sille antaa anteeksi, sillä »kansat» ovat aina suuria lapsia. Mutta tämän kansan *näiden vuosien johtajille ei voi eikä myöskään saa antaa anteeksi.* He ovat asettaneet itsensä ehdokkaiksi ja ottaneet vastaan tärkeitä asemia, mutta he eivät ole ymmärtäneet tämän kansan asiaa tai ovat käyttäneet sen heille uskomia valtuuksia vain puolueryhmäinsä ja yksityisten etujensa ajamiseen.

MEIDÄN ON TUOMITTAVA JYRKÄSTI TÄMÄ PUOLUEPOLITIIKKA, joka ei kykene ajamaan maan asioita ylinnä puolueetujen eikä pysty erottamaan kansan todellisia tarpeita puolueohjelmista ja mielikuvituksellisista ihanteista. Ja meidän on tuomittava jyrkästi ne johtajat, jotka ovat saattaneet maan asiat hunningolle ja kansan epätoivon partaalle, ja jotka kyllä itsekin jo huomaavat kyvyttömyytensä, mutta eivät tahdo sitä tunnustaa, vaan säilyttääkseen asemansa koettavat jaaritteluilla viivyttää asiain kehitystä oikeaan suuntaan.

Tähän maahan on herätettävä uusi henki ja tämän maan asiain johtoon saatava uusia voimia. Meidän on päästävä vapautumaan puolueajattelun ahtaista puitteista ja tilalle luotava kansallisiin päämääriin suuntautuva, koko kansan menestystä tarkoittava, tosiasioihin pohjautuva valtiollinen elämä. Meidän on vapauduttava vieraitten esikuvain umpimähkäisestä apinoimisesta sekä hengettömäin tunnuslauseitten ja tyhjyydessä liiteleväin aatteitten harhauskosta ja etsittävä tukeva maapohja jalkaimme alle jokaisen asian kohdalla. Meidän on vapauduttava epäpätevyyden palvonnasta ulkonaisten muotojen ja epätodellisten ansioitten varjolla ja niin henkisen kuin taloudellisenkin elämän eri asemiin on saatava *haihattelusta vapaita ja arkisen työn karkaisemia persoonallisuuksia.*

NIINKUIN EI SUOMEN ITSENÄISYYS OLLUT LOPULLISESTI SILLÄ SAAVUTETTU, että sen j u l i s t i m m e, vaan oli meidän se raskailla uhrauksilla itse lunastettava ja on edelleen jatkuvilla ponnistuksilla turvattava — *niin ei myöskään sen kansa*, vaikka se asuisikin itsenäisessä maassa ja kutsuisi itseään vapaaksi kansaksi, ole itsenäinen ja todella vapaa kansa ennenkuin se on *taistellut itsensä vapaaksi* vääristä vanhoista tottumuksista, selvittänyt itselleen tärkeimmät tehtävänsä ja kansallisen päämäärän sekä *ryhtynyt tekemään tietoista työtä niiden saavuttamiseksi.*

Ja mitä h y ö d y t t ä ä tämä kansan mukanapito politiikassa?

SE ON PUHDASTA JÄRJETTÖMYYTTÄ eikä mitään muuta. Kun kansa kerran valitsee kolmivuosittain edustajansa hoitamaan maan politiikkaa, niin eikö sen pitäisi olla sillä selvän, ja kansa itse saisi omistaa ainakin nuo välivuodet kokonaan oman elämänsä ja yhteiskunnallisten velvollisuuksiensa hyväksi. Edustajat on valittu täysillä valtuuksilla, luotettakoon heihin silloin myös ja hoitakoot he häiritsemättä tärkeät tehtävänsä. Mutta sanomalehdet ja kansa — hoitakoot he myös tärkeät velvollisuutensa ja tehköötmäärätietoisesti ja sitkeästi työtä kukin omalla sarallaan: lehdet pirteinä ja rehellisinä tiedoitusvälineinä sekä kansan kehityksen ohjaajina oikeaan suuntaan — kansa taas viljelköön henkisiä kykyjään ja kehittyköön ammattitaidoissaan. Politiikka olkoon kansalle vain »välttämätön paha» jota sillä kyllä on syytä seurata, mutta ei uhrautua sen harrastajaksi. Viileätä asiain silmälläpitoa samaan tapaan kuin kansanmies suhtautuu ulkomaiden tapahtumiin, ja sitten aina joka kolmas vuosi terävästi suoritettu tilannekatsaus: ne miehet, jotka voivat rehellisesti osoittaa käyttäneensä oikein valtuutensa, tulkoot valituiksi uudelleen, toisten tilalle paremmat.

Nykyinen tilanne on suoranainen rikos kansaa kohtaan.

YHTEISKUNNAN JOKAPÄIVÄISTÄ ELÄMÄÄ RASKAASTI RASITTAVA POLIITTINEN KIIHOITUS ON SAATAVA LOPETETUKSI ja maan julkinen sana vapautetuksi palvelemaan oikeita tehtäviään. Kansalla on oikeus vaatia rehelliset tiedot tapahtumista, totuudenmukaiset selostukset asiaintilasta sekä hengenravinnokseen kunnollista ravintoa. Sillä totisesti, mitä hyödyttävät tämän maan politiikka joittenkin Peräkylän Kaikujen järkyttävän tärkeät artikkelit Venäjän ja Englannin kauppasuhteista ja miten suuriksi on arvioitava niiden poliittisten väittelyjen merkitys, joissa Korpivaaran miehet ovat kuluttaneet vuosikausien puhteet ja tupakkatunnit. Eikö olisi äärettömän paljon luonnollisempaa, että Peräkylän Kaiku omistaisi artikkelinsa ja pakinansa oman kaupungin ja sen ympäristöpitäjäin kysymysten käsittelylle ja Korpivaaran miehet keskustelisivat sellaisista asioista, joilla heille itselleen on jotakin merkitystä ja joiden suhteen heidän päätöksensä voisivat jotain vaikuttaa.

SIKSI, tämän poliittisen villityksen hillitsemiseksi ja jonkinlaisen selvyyden etsimiseksi nykyisen järjettömyyden tilalle aikoo SUOMEN KANSA julistaa vakavan ristiretken, ja kehoittaa kaikkia kansalaisia, jotka nykyisessä tilanteessa näkevät olevan epäkohtia, yhtymään samaan rintamaan.

Suomen henkinen elämä nollapisteessä, humbuugi kukoistaa.

Arvostelu vapautettava — henkinen elämä nostettava.

Yksi syy kansamme nykyiseen tilaan on sen henkisen elämän hengettömyys. Suomalainen kulttuurielämä on tällä hetkellä jokseenkin nollapisteessä, sillä harvain yksinäisten jotakin luomaan pystyvien voimien lisäksi on olemassa vain latteata keskinkertaisuutta, jonka suojassa räikeän kirjava humbuugi viettää voittojaan. Ja kun nuo harvat itsenäistä hengentyötä ahertavat henkilöt lisäksi melkein järjestään ovat vetäytyneet omiin hiljaisiin työkammioihinsa, mistä he tuskin juhlahetkinäkään astuvat näyttämölle, on koko julkinen kulttuurielämä melkein humbuugimestarien hallussa ja kansan henkinen makutaso ja siveellinen ryhti laskevat vuosi vuodelta yhä jyrkemmässä kaaressa. Henkisen elämän kaikilla aloilla kukoistaa halpahintaisuuden patenttilääkejärjestelmä eikä totiselle työlle noteerata juuri minkäänlaista arvoa — hullu mies joka viitsii nähdä vaivaa kun kerran pääsee vähemmälläkin!

KUN NYKYHETKEN SUOMALAINEN NUORUKAINEN aikoo antautua jollekin taiteen alalle, tietää hän hyvin, ettei ole tärkeintä perusteellinen työnteko, vaan vain näkyväisten »ansioitten» nopea saavuttaminen. Hänen ensimmäinen tehtävänsä on siten saada itselleen kuuluisa opettaja — samantekevää oppiiko hän tämän johdolla tai ei, kun vain saa siitä todistuksen. Toinen askel on stipendin varjolla tehty ulkomaanmatka — vaikkapa sen »opinnot» rajoittuisivat yhteen yhtäjaksoiseen, Helsingin rannasta aloitettuun ja Helsingin rantaan päättyvään humalaan. Hänen taiteellinen pätevyytensä on nyt joka taholta pauksessa taattu, ja hän voi hyvin toivein aloittaa kiertueensa maan kulttuurikeskuksiin. Menestys taas riippuu yksinomaan kansan maun tarkasta noudattamisesta ja leveästi hoidetusta reklaamistä.

TOTINEN TAITEEN MIES SENSIJAAN saa käydä opiskelukautensa ankaraa kamppailua taloudellisten vaikeuksien kanssa, ja kun hän vihdoin on löytänyt itsensä, saavuttanut alallaan kiinteän tien ja hänen pitäisi nyt työnsä turvin päästä suorittamaaan taiteellista elämäntehtäväänsä, saakin hän huomata, ettei tulekaan mitään menestystä. Hänellä ei ole loistokkaita nimiä takanaan eikä hän myöskään tahdo myydä rehellistä vakaumustaan yleisön mielistelyyn. Näin ovat taiteellisessa elämässämme monet todelliset kyvyt saaneet turhaan ponnistella itselleen edes työrauhan antavaa menestystä ja olleet viimein pakotettuja luopumaan kaikesta. Ja nekin totisen työn miehet, jotka kuitenkin jaksavat pysyä pystyssä ja vakaumukseen uskollisina uurastavat suuntaansa, saavat katkerasti nähdä työnsä jäävän vieraaksi tälle polvelle, vaikka juuri se sitä kaikkein kipeimmin tarvitsisi.

KIRJALLISUUS on helpoimmin tajuttava henkisten arvojen ilmaisumuoto, ja siksi pitäisi sen olla kaikkein velvoittavimman harjoittajalleen ja vaateliaimmin kohdellun julkisen arvostelun taholta. Ja kuitenkin on meillä juuri kirjallisuus tällä hetkellä todellinen rikkaruohojen yrttitarha, mistä vain tarkimmilla silmillä varustetut asiantuntijat voivat erottaa muutaman harvan hedelmäpuun kurkottavan latvaansa.

Yrittäessään tarkastella nykyhetken suomalaista kirjallisuutta vähänkin tiukemmin silmäyksin saa mielensä suorastaan murheelliseksi. Haluaisi melkein väittää, ettei mitään suomalaista kirjallisuutta tällä hetkellä ole lainkaan olemassa. On kyllä hirvittävä määrä kirjapainotaidollisesti huolella valmistettuja erilaisia teoksia, joista muutamat on kirjoitettu aika joustavalla ja ilmehikkäälläkin suomenkielellä, mutta mitään muuta arvoa ei niillä juuri huomaa olevan. Sillä jos ajattelee niiden merkitystä sadan tai vaikkapa kymmenenkin vuoden mittapuulla, niin tuskin silloiset tutkijat voivat niistä paljon muuta myöntää kuin, että olipa kuvapainatus jo noihin aikoihin aika korkealla tasolla!

Ja jos toisaalta ajattelee kirjallisuutemme arvoa pelkästään nykyisen sukupolven kannalta, niin mitä se totisesti voi tälle sukukunnalle tarjota? Vanhan polven jäsenet löytävät omaan ikäluokkaansa kuuluvien kirjailijain teoksista haikeita muistelmia, mutta saavatko he niistä mitään muuta, tai voivatko ne nuoremmalle polvelle antaa jotain perustusta? Tuskin. Ja ajankohtainen kirjallisuus sitten? Onko sillä jotakin antamista vanhoille, nykyiselle nuorisolle tai tuleville sukupolville? Ei tarvinne enempää kuin vakavalla naamalla tyynesti kysyä: onko meillä ilmestynyt esimerkiksi vuosien 1920—30 välisenä aikana joku kirja, joka antaisi elävän ja toden kuvan näiden vuosien Suomen kansan elämästä — ja siihen tuskin saa myönteistä vastausta.

MEIDÄN KIRJALLISUUTEMME — NIINKUIN SUURELTA OSALTA MUUKIN TAITEEMME JA KOKO HENKINEN ELÄMÄ — ON TÄYSIN IRTI MAASTA EIKÄ SE MYÖSKÄÄN ULOTU TAIVAISIIN. Kirjallisuudesta on tullut Suomen kansalle leikkikalu ja kirjailemisesta kansanvalistuksen lukuja kirjoitustaidolla siunaamille kansalaisille epäterve helmasynti. Useimmat kirjailijoistamme kirjoittavat pelkästään kirjoittamisen ja mairean kirjailijatittelin vuoksi, eivätkä nekään, jotka asettavat myös itselleen joitakin vaatimuksia, aseta niitä kylliksi jyrkästi. Vanhan polven näpertelijöille riittävät muistelut ja itsetyytyväinen huokailu sen johdosta, ettei kaikki ole niin kuin oli ennen — nuoriso taas ratsastaa niin lapsellisen tyytyväi-

senä pienen lukeneisuutensa keppihevosella ja liitelee mielellään sellaisissa haavepiireissä, joihin sillä ei ole rohkeutta eikä kestävää tahtoa pyrkiä elävässä elämässä.

Helppohintaista keikailua, hengetöntä kaavamaisuutta, mataluutta maan tasolla, juurettomuutta aatteiden sumussa, apinakulttuuria, humbuugihienostelua.

PARANNUS ON SAATAVA AIKAAN — JA SE SAADAAN, kun vain vakavasti tahdotaan. Arvostelu on vapautettava ja kulttuurielämämme loiskasvannaiset leikattava irti terävin veitsin. Julkinen sana ei nykyaikanakaan saa olla pelkkä reklaamiväline, vaan sen velvollisuus on humbuugihuudon vastapainoksi lausua myös tuomion sana. Virallinen arvostelu ei tosin ratkaise kaikkea, mutta se näyttää suunnan, ja jos suunta on selvä ja johtavat voimat noudattavat sitä, niin seuraavat myös suuret joukot vähitellen jäljessä. Siitä, kuinka vaikuttava tekijä on rehellisen kireä arvostelu, on olemassa kylliksi esimerkkejä. Se on vain laajennettava yleiseksi ja ulotettava kaikille henkisen elämän aloille. Onhan esimerkiksi pääkaupungin lehtien musiikkiarvostelu ja eräiden muiden isompien kaupunkien lehtien teatteriarvostelu kokonaan eri luokkaa kuin samojen lehtien kirjallisuusarvostelijapatentilla leimattujen nimimerkkien suitsutukset.

SUOMEN JULKINEN SANA ON VAPAUTETTAVA niin kustannusliikkeitten, elokuvateattereitten ja liiketrustien kuin seurain, järjestöjen ja yksityisten henkilöitten taloudellisten, puolue- ym. etujen määräämisvallasta. Arvostelu on saatava mieskohtaiseksi, niin arvostelijaa kuin lehteäkin velvoittavaksi. Jos ken ei uskalla lausua suoraa tuomiota — vaietkoon ja ottakoon vastaan oman tuomionsa.

Tämä lehti aikoo kohdaltaan ottaa selvän kannan. Meidän kirja-arvostelujemme lukumäärä ei ole riippuvainen kustantajain ilmoituksista eikä niiden laatu läheisistä tuttavuussuhteista tai pikku närkästyksistä. Miehellä, joka jostakin lausuu mielipiteensä, täytyy myös tosioloissa olla se vakaumus, ja jos joku toinen voi saada hänet vakuutetuksi tuominneensa väärin, niin täytyy hänellä myös olla selkärankaa se tunnustaa.

SUOMEN HENKINEN ELÄMÄ OLKOON TERVE JA LUJASTA MAAPERÄSTÄ NOUSEVA kuin tukeva puu, joka imee voimansa maan mullasta ja kohottaa lehvänsä avaraan ilmaan. Se nousee syvältä kansallisen elämän uumenista, ja vaikkakin se näkee yllänsä taivaitten kirkkauden ja öitten pimeän, ja vaikka maailman tuulet voivatkin taivutella sen runkoa, niin se on sittenkin *selvä suomalainen puu.*

DEMOKRATIA ON HYVÄ AATE mutta huono uskonto.

Kansanvaltaakin täytyy saada vapaasti arvostella ja sen virheellisyydet on korjattava.

Nykyajan valtiollisen elämän suurin kirous on se, että demokratiasta on tehty uskonto. Kansanvalta ja kaikkien ihmisten tasaarvoisuus on kaunis aate ja sillä on suuri merkitys päämääränä, jota kohden kehitystä on vähitellen suunnattava. Mutta niinkuin aate mikä tahansa, jos siitä muodostuu ainoa autuuttava uskonto, menettää parhaan merkityksensä, niin on demokratiastakin nyt tullut poliittinen jumaluusoppi, jonka kannattajat ovat sokeampia ja suvaitsemattomampia kuin katolilaisuus keskiajan pimeimpinä kausina.

NIISSÄ MAISSA, JOISSA DEMOKRATIA VIELÄ ON TAISTELUASTEELLA, jossa sillä on vielä jotakin saavutettavaa muilta valtiomahdeilta, on sen luonne kokonaan toinen kuin sellaisissa maissa, missä se on virallisesti tunnustettu valtakunnan hallitusmuodoksi, kuten esimerkiksi meillä. Suomihan on kansanvaltainen tasavalta, jossa kaikilla kansalaisilla on samat oikeudet, ja demokratia siis saavutettu päämäärä. Mutta samalla, kun se aatteesta näin on muuttunut toteutuneeksi tosiasiaksi, on se myöskin menettänyt sen jalon aatteellisuuden ja eteenpäin suuntautuvaan toimintaan kiihoittavan merkityksensä, jona se aina on saanut osakseen kansanjoukkojen ja ihmiskunnan hyvää tarkoittavain yksityisten kannatuksen. Se on muuttunut valtioksi valtiossa ja oikeaoppisuudeksi poliittisten ajatustapain joukossa aivan samoin kuin kristinusko saavutettuaan ulkonaiset rajansa muuttui paavilaisuudeksi.

MEILLÄ ON VIRALLINEN SANANVAPAUS, mutta tuskin lienee valtakuntaa, jossa julkinen sana ja kansan mielipiteet ovat vähemmän vapaat kuin meillä. Täälläkin puoluejärjestöt hallitsevat melkein täydellisesti sanomalehdistön, ja niiden vallassa oleva julkinen mielipide samoin kuin niiden määräämät valtioelimetkin ovat mitä herkimmät tuomitsemaan jokaisen oikeaoppisesta demokraattisuudesta poikkeavan mielipiteen, haluamatta edes ottaa selvää vaikka se olisi mitä puhtainta isänmaallisuutta ja kansanvallan kehitykselle suuresti hyödyllistä.

Ja kansalaisvapaus sitten, jonka pitäisi olla yksi kansanvallan ihanimpia saavutuksia! Meillähän päinvastoin yksityinen kansalainen tuntee olevansa niin vähän vapaa kuin ehkä minkään valtion asukas koskaan on itsensä tuntenut. Sadat lait ja asetukset säännöstelevät rauhantilan aikanakin kansalaisten jokapäiväistä elämää niin, ettei hän tiedä miten olla ja mitä tehdä voidakseen säilyä joutumasta rikollisten kirjoihin, ja lisäksi on hänen niskoilleen sälytetty sellaiset määrät velvollisuuksia ja veroja, etteivät tuskin entisajan orjatkaan olleet niin sidottuja työpaikkaansa kuin nykyjään on rehellinen suomalainen »vapaa mies»

TOISAALTA TAAS OSOITTAUTUU DEMOKRATINEN VALTIOMAHTI VOIMATTOMAKSI todellisia vihollisiaan vastaan: puolueita ja kavaltajia. Tässä suhteessa meillä on mitä havainnollisin esimerkki valtion avuttomuudessa kommunistiseen maanpetostyöhön nähden. Yksityisiä maanpettureita kyllä pidätetään ja tuomitaan rangaistuksiin, mutta samanaikaisesti saa maankavallusta järjestelmällisesti ajava kokonainen puolue rauhassa tehdä työtään ja ottaa osaa valtion tärkeimpien asiain ratkaisuun. Valtio kaikkine koneistoineen on täysin voimaton siihen nähden.

DEMOKRATIA ON AATTEENA HYVÄ, MUTTA USKONTONA HUONO. Se voi puoluepappien käsissä muodostua todellisen kansanvallan ja kansan vapauden vihollisiksi, niinkuin meillä jo hyvin voidaan nähdä.

Hyväksyttäköön kansanvalta siis valtiollisena aatteena, sillä sen varmemmin oikeudenmukaista valtiomuotojärjestelmää ei vielä ole keksitty, mutta tuomittakoon se uskontona. Toteutettuakin demokratiaa ja sen eri muotoja täytyy saada vapaasti arvostella. Sen heikkouksia täytyy saada käsitellä ilman, että niiden esittäjä umpimähkään tuomitaan maanpetturiksi ja kansan vapauden vihollisiksi. Ja todella epäkohdiksi havaitut kohdat on tunnustettava virheellisyyksiksi ja empimättä korjattava.

Suomen valtioelämä on nykyhetkellä todellinen demokratisuuden räme, jonka kimppuun kansan terveiden voimien on päättävästi käytävä. Ensimmäinen tehtävä tietenkin on — kuvaannollisesti puhuen — tämän rämeen ojittaminen. Kansanvallan aate on ensiksi puhdistettava koskemattomasta oikeaoppisuudesta ja saatettava tiukan arvostelun kiirastulen alaiseksi.

KANSANVALTA JA PUOLUEVALTA OVAT KAKSI AIVAN ERI ASIAA, kansanhallitus ja puoluehallitus samoin. Kun meillä nyt puolueet määräävät kansan tahdon, on asiaintila päinvastoin kehitettävä siihen, että *kansan tahto pakottaa myöskin luokkapuolueet asettamaan maan edun edelle yksityisiä pyrkimyksiään.* Sensijaan, että nykyisessä valtioelämässämme puolueet asettavat hallituksen ja säätävät sen toimintaa, on asiainkehitys johdettava siihen, että hallitus muodostetaan maan pätevimmistä hallintokyvyistä mieskohtaisella vastuulla ja sen on kaikessa toiminnassa pysyttävä puoluevaikutteiden yläpuolella.

Ryhtykää tämän lehden avustajaksi

ja lähettäkää heti kirjoituksia siinä julkaistavaksi. Mutta muistettakoon: Asiallisuus, omakohtainen käsittely ja persoonallinen vastuunalaisuus ovat tämän lehden vaatimuksia. Sujuva kirjoitustaito on toisarvoinen seikka, sillä lehden toimitus vaivautuu kyllä muokkaamaan hyville ajatuksille sellaisen ulkoasun, että ne voidaan tuoda yleisön eteen.

»Missä on se mies!»

ÄLKÄÄMME HUUTAKO LIIAN PALJON »Missä on Se Mies!», »Missä on Se Mies»!, sillä voi helposti sattua, että sen miehen asemesta, joka saattaa tämän maan asiat järjestykseen, saammekin sellaisen miehen, joka panee tämän maan asiat lopullisesti pilalle.

Sellaisia miehiä nimittäin, jotka pystyvät maan asiat vaikealla hetkellä järjestämään, on perin vähän, mutta sellaisia taas on hirveän paljon, jotka kyllä mielellään ottaisivat diktaattorin valtikan kouraansa ja huitelisivat sillä omaksi ja kannattajainsa huviksi jonkun aikaa — heidän mieltään ei paljoa paina pysty vätkö siihen ja samantekevää kuka joutuu kärsimään, kun he itse vain ajoissa kerkiävät vetäytyä syrjään saaliineen. Jos liian kauan ja liian hätäisesti huudetaan »Sitä Miestä», rohkaisevat pian arkaluontoisemmatkin onnenonkijat mielensä ja jonakuna päivänä on kymmenen huijaria joka läänistä touhussa vallankaappaukseen ja valmiina henkeen ja vereen hankkimaan käsiinsä »tiktatuuria.»

On ensiksikin hyvä muistaa, ettei todellisia suurmiehiä koskaan saada loihdituksi huutamalla, vaan esiintyvät ne ilman muuta silloin, kun heidän aikansa todella on, nousevat omalla painollaan ja toimivat omalla voimallaan eikä joitten kin hätähousuisten huutajain toivomuksesta.

Ja toiseksi on vielä parempi tietää, että me emme täällä Suomen maassa ainakaan toistaiseksi tarvitse mitään tuollaista keinotekoista »Sitä Miestä». Suomen kansa on viime kuukausina osoittanut kaikesta pinnallisesta mädännäisyydestä huolimatta vielä olevansa ydinainekseltaan siksi terve ja kansallisesti siksi valveutunut, että voimme aivan huoletta uskoa edelleen kansanvallan säilyttämiseen tässä maassa.

ME TARVITSEMME VAIN ENTISTÄ SELVEMMÄN VALTIOLLISEN MIELENKINGIN TÄHÄN MAAHAN. Valtakunnan sisäiset asiat on saatettava julkisesti pohdittaviksi ja myöskin yhteisen kansan on saatava sanoa niistä sanansa silloin, kun se sen tarpeelliseksi katsoo. Ei riitä, että kansa pidetään pelkkänä vaalikarjana, joka kolmivuosittain suurella melulla ja makeilla houkutuksilla koo taan puolueitten aitauksiin, mutta jokavaalihomman ohi mentyä jälleen ajetaan takaisin korpiin odottelemaan luvattuja uusia laidunmaita ja märehtimään väliä vuosien ajat suurpolitiikan menutontolkisilppua.

MAAN SISÄISET ASIAT ON RATKAISTAVA PÄIVÄNVALOSSA eikä niinkuin tähän saakka puolueryhmien salakähmäisissä neuvotteluissa. Poliittisten lehmäkauppojen asemesta on päätökset kaikissa asioissa tehtävä julkisesti ja jokainen mies vastatkoon henkilökohtaisesti kannastaan, jos kansa sitä haluaa kysyä. Niinkuin ennenmuinoin kansan miehillä oli tapana kokoontua päättämään yhteisistä asioista avoimille kentille pyhän uhripuun juurelle, niin on nykyisenkin kansan yhteisistä elinkysymyksistä päätettävä avointen neuvottelujen lupöytäin ympärillä. Ja näiden neuvottelujen keskeisenä runkona olkoon yhteisen isänmaan pyhyys ja niiden päätösten tarkoitus isänmaan yhteisen kansan paras.

Me tarvitsemme voimakkaan kansallisen nousun tässä maassa, sillä tämä kansa tarvitsee nyt paljon voimakkaita miehiä. Tervesieluisia, selväjärkisiä lujatahtoisia miehiä ja naisia, jotka uskaltavat sanoa mitä ajattelevat ja aina myös tekevät sen mitä päättävät tehdä.

Maanviljelyksemme alennustila.

Olojen tutkistelua.

Tosiasiallisesti meillä Suomessa on pääelinkeinona maanviljelys siihen välittömästi liittyvine sivuammatteineen. Näin on ollut vuosisatoja ja on edelleenkin, sillä maataloudesta elantonsa saavien luku meillä edelleenkin on muihin verrattuna valtavasti suurin.

Mutta samalla on kaikkien tunnustettava se tosiasia, että tämä elinkeino meillä on taloudellisen toimeentulon turvaajana kaikista heikoin. Missä on käytettävänä edellisten sukupolvien työn saavutuksia, siellä mennään vielä jotenkuten päivästä toiseen eteenpäin, voidaanpa joissakin tapauksissa edistyäkin, mutta esimerkiksi pääomia omistamattoman on nykyaikana mahdotonta, yhteiskunnan monenlaisista avustus- ja tukemistoimenpiteistä huolimatta, päästä maatalousammatissa omintakeisen elämän ja toimeentulon alkuun. Ja kuminkin maatalous on elinkeinoista jaloin ja vähimmin siveellisiä ristiriitoja tuottava. Se on ainoa elinkeino, joka takaa harjoittajalleen sekä ruumiillisesti että siveellisesti varmimman tulevaisuuden niin yksilön kuin suvunkin kannalta katsottuna.

Kaikkina aikoina on maanviljelystä kulttuurimaissa pidetty sinä ehtymättömän voiman lähteenä, josta kaikki henkinen ja aineellinen sivistys ammentaa uutta elinvoimaa. Maaäiti tuhlaa rajattomia voimiaan lähinnä sille, joka sitä lähinnä on. Miksi siis pitää olla niin, että ne, jotka meillä tekevät koko yhteiskunnan perustavinta työtä, joutuvat työn saavutuksista saamaan yhteiskunnassa vähimmän osan? Kysymys on vakava, nykyisenä ajankohtana äärimmäisen vakava, sillä maataloudesta riippuu meilläkin lopuksi kysymys koko yhteiskunnan pysymisestä taikka kaatumisesta.

Tässä ei ole mahdollisuutta ryhtyä yksityiskohtaisesti tuohon kysymykseen vastausta etsimään, sillä oleva olotila on historiallisen kehityksen tulos, tulos niistä erhetyksistä, joihin koko meidän sivistyselämämme on syypää. Meillä ei ole tässä asiassa ollut — ja sama lienee asia muissakin sivistysmaissa — sellaisia kaukonäköisiä profeettoja, jotka aikanaan olisivat tämän kysymyksen tärkeyden oivaltaneet ja sen myös kaikelle kansalle selväksi saattaneet. Turhaa on siis etsiä nykyiseen olotilaan syyllistä syntipukkia. Syy on kokonaisia aikakausia kestäneen, väärään suuntaan jatkuneen kehityksen, väärän elämänkäsityksen ja kestämättömäin henkisten pyrintöpäämääräin. Ihmiselämän tarkoitus on katseiltamme himmentynyt ja sumentunut. Olemme suunnanneet pyrkimyksemme saavuttamaan valheellista elämänhekumaa ja katinkultaloistoa, ymmärtämättä, että parnaiten eletty elämä on se, joka kasvattaa ihmisestä eheän personallisuuden, joka voi levollisin mielin milloin tahansa astua luojansa eteen tekemään töistänsä tiliä.

Syyllistä ei meidän siis ole tarvis lähteä etsimään, mutta kylläkin miettimään keinoja millä nykyinen murheellinen olotila yhteiskunnassamme saataisiin parantumaan.

Maanviljelys meillä tällä kertaa siis ei taloudellisesti kannata. Ainakin se on huonoimmin palkattua työtä nykyisessä yhteiskunnassa. Ei ole siis ihme, että maataviljelevä väestö, sen suurin osa, pikkueläjät, ovat nykyään levottomia tulevaisuudestaan. Monelle, jolla kyllä on hyvä halu voimiensa mukaan yrittää, näyttää elämisen taistelu jotensakin toivottomalta.

Hyvin moni on vaipunut jopa niinkin syvälle epätoivoon, ettei voi säilyttää tervettä luottamusta tulevaisuuteen, vaan jättäytyy odottamaan jotakin suurta yhteiskunnallista mullistusta, joka johtaisi pois nykyisestä umpikujasta. Kommunistiset aatteet eivät ole joukolle vähäväkisiä maalaiseläjiämme vieraita, niin luonnottomalta kuin se tuntuukin ja täytyy olla. Tässä ei ole enää kysymys tilapäisestä maatalouspulasta, vaan kysymys on kansakunnan suurinta osaa uhkaavasta henkisestä ja aineellisesta lamaantumisesta, jopa turmiosta.

Mitä on tehtävä? Kysymykseen on vaikea vastata. Ainoa ja pitemmänpäälle luotettava apu oloihin kuitenkin näyttäisi olevan saavutettavissa vain sen kautta, että käsitys maanviljelyksestä ihmisen elämäntehtävänä saadaan kokonaan muuttumaan. Maanviljelijän ammatti kansakunnan tietoisuudessa on saatava nousemaan yhdeksi kaikkein jaloimmista ammateista, missä ihminen yleensä voi toimia. Tässä tarvitaan herätystä ja herättäjiä. Tarvitaan jopa uskonnollisen herätysliikkeen kaltaista aatteellisten käsitteiden vallankumousta.

Tuonnempana toivomme voivamme jatkaa näitä mietteitä.

Kuokka.

Ryhtykää tämän lehden asiamieheksi!

*

Kootkaa heti
naapureittenne tilaukset
ja lähettäkää ne os:

SUOMEN KANSAN TOIMITUS
Jyväskylä.

Tilatkaa tämä lehti! Lähettäkää heti tilauksenne os: *Suomen Kansan Toimitus, Jyväskylä.*

Persoonallisuudet oikeaan arvoon!

KANSANVALTA NYKYISESSÄ HENGESSÄÄN VIHAA PERSOONALLISUUKSIA ja tahtoo kynsin hampain vetää alas jokaisen, joka pystyy nousemaan keskitasoa korkeammalle.

Ja kuitenkin on kansan hyvinvointi ja menestys kokonaan riippuvainen sen keskuudessa elävien persoonallisuuksien toiminnasta ja keskitasoa etevämpien, työteliäämpien ja sitkeämpien kansalaisten oikeata suuntaa näyttävästä esimerkistä. *Maailmassa ei ole mitään keskimääräisuuden luomaa,* mitkään joukot eivät ole saaneet aikaan muuta kuin hävitystä. Kaikki keksinnöt, koko kulttuurin kehitys ja kaikki suuret ajatukset ovat yksityisten persoonallisuuksien työtä ja joukkojen vain heidän ohjaaminaan saavuttamia. Voimakkaat yksilöt ovat kansakunnalle kuin tukevat rungot köynnöskasveille ja siemenpuut autiolle maalle.

Suomen nykyisessä elämässä huomaa selvästi tasamittaisuutta ihannoivan kansanvaltakäsityksen aiheuttamat epäkohdat. Meillähän on eräillä tahoilla suoranainen vimma saada kaikki puristetuksi samaan muottiin ja alhainen kademieli viettää riemunhetkiä päästessään jonkun samalta tasolta toisia korkeammalle kohonneen persoonallisuuden kimppuun. Sensijaan taas toisaalta ihaillaan vieraita »tähtiä» ja heidän apinamaisella matkimisellaan koetetaan saavuttaa ulkonaista tyydytystä ihmishengen luonnolliselle kehitykselle. Me halveksimme työtä ja miehistä pyrkimystä hiljaisen kehityksen kautta kohoutua henkisesti ja aineellisesti, mutta kunnioitamme lapsellisesti arvoasemia ja koetamme helppohintaisilla keinoilla saavuttaa ulkonaista menestystä.

TÄMÄ TASAMITTAISUUDEN PERIAATE JA SEN SUOJAAN PESIYTYNYT EPÄPÄTEVYYDEN PALVONTA on julkisesti julistettava vääräksi opiksi ja sen tilalle nostettava persoonallisuuksien kunnioitus. Vanha periaate »Suutari pysyköön lestissään» ajanmukaisesti avarrettuna jälleen arvoonsa, ja ne miehet olkoot korkeimmin kunnioitettuja, jotka ovat itsellään päässeet pisimmälle ja kouluuttaneet luonteensa korkeimpaan persoonalliseen eheyteen.

Suomen kansalla on aina ollut suuria miehiä, ja he ovat tässä maassa saaneet aikaan sen mitä tässä maassa on saatu. Myöskin tällä hetkellä elää joukossamme runsaasti sellaisia yksilöitä, jotka ovat alallaan tehneet suurtöitä ja joiden persoonallisuutta eivät vastustajatkaan voi olla rehellisesti kunnioittamatta. Mainitkaamme esimerkiksi seuraavatkin henkilöt: *Svinhufvud, Danielson-Kalmari, K. J. Ståhlberg, Kyösti Kallio, Väinö Tanner, Hannes Gebhard, Raf. Haarla, Paavo Nurmi, Lauri Pihkala.* He ovat jokainen alallaan suorittaneet perinpohjaista, määrätietoista työtä korkeille kehitysasteille saakka. Kukaan ei voi olla tunnustamatta heidän työtään eikä kunnioittamatta sitä peusteellisuutta, sitkeyttä ja rehellistä uskollisuutta, jolla he ovat hoitaneet leiviskänsä ja joka ilmenee heidän koko persoonallisuudessaan. Heihin voidaan aina luottaa, heidän jokaisella sanallaan ja teollaan on mieskohtaisuuden paino.

Tuota sarjaa voitaisiin hyvin vielä jatkaa, ja me jatkammekin, samoin kuin aiomme myös edellä mainittuja henkilöitä ja heidän merkitystään käsitellä perusteellisesti lehdessämme. Näitä miehiä — ja naisia — on Suomen kansan opittava läheisesti tuntemaan ja heidän esimerkkinsä ja sanansa on saatettava ojennusnuoraksi täysikasvuisille ja nuorisolle koulunpenkiltä alkaen. Muistopatsaat kuuluvat vainajille, mutta elävistäkin ihmisistä voidaan kirjoittaa lyhyitä elämäkertoja ja selostaa heidän työmenetelmiään ja saavutuksiaan. Sillä onhan nykyhetken suurmiesten esimerkki juuri nykyiselle ja kehittyvälle lähipolvelle tärkein.

PERSOONALLISUUKSIEN ARVON TEHOSTAMINEN YLEISESSÄ TAJUNNASSA on yksi lehtemme tehtävistä. Ei mitään henkilökohtaista mielistelyä eikä auktoriteettiepäjumalanpalvontaa, vaan hengettömästä auktoriteettiuskosta täysin vapaata, *elävän elämän oppia* elävälle sukupolvelle. Kouraan tuntuvaa kokemusta ja kokemusten hiomaa viisautta — sitä juuri me niin kipeästi tarvitsemme vastapainoksi kaikille aateteorioille ja kollektivismiuskonnolle.

Kieltolaki.

Kieltolaki on itsenäisen Suomen tyhmyydessä suurin valtioteko. Köyhä valtakuntamme on nyt jo yli kymmenen vuoden ajan leikkinyt koekaniinia väkijuomakysymyksessä, uhrannut siihen valtiotaloutensa kallisarvoisia miljardeja ja kansansa siveelliset voimat.

Nyt ovat kokeen tulokset epäämättömän selvät. Puolueettomat järjestöt, terveesti ajattelevat kansalaisryhmät ja isänmaallisessa työssä ansioituneet yksityishenkilöt ovat laista antaneet omakohtaiset lausuntonsa, taloudellinen neuvottelukunta toteaa sen turmiolliset vaikutukset ja jokainen yhteiskuntaa omalla työllään pystyssä pitävä kansalainen saa vuodesta vuoteen tuntea sen raskaan taakan painon harteillaan ja nähdä siveellisen turmion ympärillään yhä lisääntyvän.

MIKSI SIIS ENÄÄ JATKETAAN väittelyä aatteellisten fanaatikkojen kanssa, jotka ennemmin raunioittaisivat tämän maan kuin antaisivat perään päähänpinttymästään, ja herkkämielisesti uskotaan laista yksityisiä etuja nauttivien ryhmäkuntain valheellisia vakuutuksia. Ja miksi yhä edelleen pitkitetään tätä järjettömyyden palvelusta ja tyydytään vain asettamaan komiteoita, joiden työstä ei ole muuta tulosta kuin jatkuva tulokseton väittely.

Tämä Suomen kansa on itsenäisyysaikanaan käynyt merkilliseksi suunsoittajakansaksi, joka puhuu hirveästi kaikista asioista, mutta ei tee mitään. Kieltolakia on kovennettu muutamaan otteeseen, sen valvontaa tehostettu joka vuosi, onpa alennuttu turvautumaan vieläpä ulkovaltain apuun valtiomme sisäisten asiain hoitamiseksi. Kaikki on osoittautunut hyödyttömäksi. Historian suurimmatkaan sotapäälliköt eivät ole arkailleet antaa perääntymiskäskyä silloin, kun hyökkäys jollakin kohdalla on osoittautunut toivottomaksi. Myöskään ei kansalle ole häpeäksi perääntyä jonakin nuoruushurmionsa hetkenä säätämästään taivaita tavoittelevasta laista, kun se sittemmin huomaakin itsensä vain tavalliseksi kansaksi muiden kansojen joukossa. Paljon häpeällisempää on tämä härkäpäinen tyhmyys, jolle koko maailma nauraa. Onhan väkijuoma-asian järjestämiseksi muitakin keinoja kuin töykeä pakko — siitä on koko sivistynyt maailma täynnä esimerkkejä: *väkijuomakysymys on puhdas kulttuurikysymys eikä rikollisuuskysymys.*

SUOMEN VALTAKUNNALLA EI TOTISESTI OLE ENÄÄ VARAA uhrata satoja miljonia markkoja vuosittain rikollisten ainesten hyväksi ja sen vastapainoksi kiristää verotusta maan taloudellista elämää luonnottomasti rasittavaksi, eikä Suomen pienellä kansalla varaa antaa itsensä ehdoin tahdoin vaipua siveelliseen tuhoon. Ajateltakoon yksistään niitä taloudellisia saavutuksia, mitä kuluneina kymmenenä vuotenä olisi voitu aikaansaada keinottelijoille ja rikollisille uhratuilla miljardeilla ja sitä siveellistä kasvatustyötä, mikä kansamme keskuudessa tänä aikana olisi voitu järjestää niiden varojen ja yhteiskunnallisen huollon turvin, jotka nyt ovat koituneet kansan elinvoimien turmioksi ja rikollisten hyödyksi.

NYT ON VAIN TÄRKEINTÄ SAADA TOTUUS KIELTOLAKIASIASSA julkiseksi ja tunnustetuksi myös niissä piireissä, joissa puolue- ja aateohjelmat tahtovat tukahduttaa kannattajainsa omantunnonkin.

Mikä häikäisevä mielikuva voi olla tämän kansan tulevaisuus.

SUOMEN KANSA ON ALKUVOIMAINEN VILLI PETO, joka tuntee voimansa levottomana paineena suonissaan, mutta ei ole itse niiden arvosta tietoinen eikä pysty niitä järkiperäisesti käyttämään.

Kaikki vieraat ovat tajunneet kansamme olemuksen paremmin ja ovat osanneet käyttää sitä hyväkseen. Ruotsalaiset ristiretkeilijät jo tunsivat sen pienten heimojen iskuissa karhun käpälän ja tarjosivat sille valtioviisaasti vapaitten miesten aseman yhteisessä valtakunnassa. Näin vangitsi Ruotsi viekkaasti tämän karhun ja käytti sitten koko hallituskautensa sen voimia hyväkseen, niin huovinsa elättäjänä ja veroriistan kerääjänä kuin lukemattomien sotiensa iskujoukkoina. Myöskään ei mahtava Venäjä erehtynyt alistamaan tätä maata kuvernementiksi muitten valloitettujen maitten tapaan, sillä sekin ymmärsi tämän kansan laadun ja sen villipedon voimat. Vasta sortovuosien poliittinen tyhmyys alkoi kiristää liiaksi kahleita, ja silloin heräsi Suomen kansan karhunluonto isäntäänsä vastaan. Se heräsi kenenkään sitä erikoisesti yllyttämättä, heräsi niinkuin vaisto herää nukkuvankin eläimen tajunnassa.

Nyt elää tämä karhu vapaana erämaissaan eikä tiedä mitä sen olisi tehtävä. Se raataa vanhan tottumuksensa mukaan vainioilla ja ryskii korvessa, se on sitkeä työmies tehtaissa ja se pystyy hoitamaan kulttuurielämän monimutkaisiakin koneistoja. Mutta kuitenkin tuntee se itsensä levottomaksi, kaikki ei ole niin kuin pitäisi. Sen suonissa kohisevat luonnonvoimaiset veret liian raskaspaineisina, jotta sille riittäisivät vanhan tottumuksen tyynet askeleet ja jokapäiväisen elämän pieni näpertely. Sen suonissa kohisevat patoutuvat veret ja sen aivoissa kiertävät ajatukset tuimana kuohuna kuin vesi kosken syvänteissä. Sen sielussa elää itsetiedoton vaisto omista voimistaan, ja kun sillä ei ole suuria tehtäviä, mihin se niitä purkaisi, eikä tietoista päämäärää, mihin kohdistaisi työnsä, käy näin kuin nyt on: se haaskaa henkensä kuohun pienten riitojen tuuliin ja hukuttaa vimmansa viinaan ja lähimmäistensä vereen.

Suomen kansa ei ole paikallaantallaajakansa — se menee joko eteenpäin tai hävittää itsensä.

ME EMME SAA ANTAA SEN TUHOUTUA. Suomen kansa on nostettava tästä itsehävityksen liejusta, nostettava lujin ottein ja vakaasti päättäen, ettei se milloinkaan enää saa tällaiseen asemaan joutua. Tälle kansalle on avattava työ, sen kaikki kuohuvat voimat vaativa työ. Työ, joka vaatii miehensä kokonaan, mutta joka myöskin antaa hänelle täyden tyydytyksen ja kiihoittaa häntä yhä uusiin ponnistuksiin.

Se työ on tämän kansan tulevaisuus.

Mikä häikäisevä mielikuva voi olla tämän kansan tulevaisuus! Tämän kokomuulle maailmalle tuntemattoman, pienen ja mitättömän näköisen kansan tulevaisuus. Tämän merkillisen kansan, jonka voimat ovat talvien kirskuvaa pakkasta ja lyhyitten kesäin nopeasti kypsyttävää lämpöä, vuosisatain sitkeätä raatamista erämaissa ja kärsivällistä elämänvaellusta suurten vaikeuksien ja pienten ilojen ääressä. Tämän merkillisen kansan, jonka luonto on korpien pedon, hirmuinen vihassa, mutta lempeä rakkaudessa, luoksepääsemätön ja vieraille käsittämätön yksinäisyydessään, mutta uskollinen ja uhrautuvainen silloin, kun se on jonkun ihmisen tai asian katsonut luottamuksensa arvoiseksi.

AJATELKAAMME VAIKKA KUINKA VIILEÄSTI TÄTÄ KANSAA ja sen mahdollisuuksia, niin emme sittenkään voi päästä ohi siitä, että tällä kansalla on huimaava tulevaisuus, kun se vain kerran pääsee käsiksi itseensä. Kun se kerran herää voimakkaan kansallishengen kevääseen ja näkee edessään tulevaisuutensa ihanan maailman. Tekee jyrkän ratkaisun heikkouksiinsa ja käy päättävällä sisulla kiinni tulevaisuutensa työhön.

Meidän heikkoutemme ovat suunnattoman lukuisat, mutta meidän voimamme riittävät kyllä ne masentamaan. Me olemme kateellisia ja eripuraisia, mutta me pääsemme niistä, kun vain saamme päähämme, että ne ovat esteitä menestyksemme tiellä. Me olemme laiskuuteen taipuvaisia, mutta kun meidät pannaan työn ääreen ja sanotaan: sinä teet sen — niin me kaikki sen teemme, ja teemme myös hyvin, jos hyvää vain vaaditaan. Meidän ajatuksemme haihattelevat mielellään ja me uskomme merkilliseen herkästi mahdottomuuksia, mutta se kaikki on pelkkää lapsellisuutta korpien pimeydestä kirjavaan kansanvalistukseen äkkiä avautuneissa aivoissa, ja kommunistiset haaveet rapisevat pois jokaisen pojan päästä, kun hänelle vain selvästi sanotaan, ettei *maailmassa mitään saavuteta ilman työtä*, ja että se mies, joka ajattelee viisaasti ja tekee työtä sitkeästi, pääsee pisimmälle elämässä, eikä se, joka vain talsii katuja ja soittaa suutaan.

Ajatelkaamme vaikka kuinka viileästi, mutta ajatelkaamme esimerkiksi kieltolain uhmailua ja verityörikoksia: mitkä hirvittävät kansallisen voiman vuoret niissä haaskataan pahaan, vaikka se yhtä hyvin voitaisiin käyttää hyvän palvelukseen. Johdon puutetta vain. Kansallisen johdon, joka ei pysty käsittämään Suomen kansan todellista luonnetta eikä ohjaamaan sitä oikeaan suuntaan. Ajatelkaamme tämän kansan yksinkertaisten rahvaanmiesten aivojen työtä, joka nyt harhailee kaiken olevaisen ympärillä hamasta uskonoppien alkutekijoistä sosialistiteoreetikkojen mutkikkaisiin valtiorakenteisiin. Ja verratkaamme toisiinsa jonkun kaikki maailman asiat sikin sokin »järkeilleen» kyläsuutarin saavutusta aivotoiminnallaan ja esimerkiksi Attilan tai Aaltosen johdonmukaista, maasta terveesti kohoavaa »järkeilyä» ja järjestelmällistä työtä tuon järkeilynsä ohessa — mikä on jotakin ja mikä ei ole mitään?

MIKSI EIVÄT KAIKKI VOISI AJATELLA JÄRKEVÄSTI ja pitää itsensä aisoissa edes sen verran, että saavuttaisivat tyydyttävän hyvän aseman elämän kilpailussa! Voivat kyllä, eivät vain käsitä sitä kylliksi asoissa. Useimmat huomaavat sen vasta sitten, kun ovat hajoittaneet voimansa maailman tuuliin ja eläneet loppuun toimivan elämänsä. Nykyjään ei ole olemassa eikä ole katsottu edes tarpeelliseksi sellaista opetusta, joka pystyisi istuttamaan nuorisoon tukevan tosiasiain selkärangan ja takomaan heidän aivoihinsa kirkkaan tietoisuuden siitä, että ihmisen on kaikkein ensimmäiseksi pystyttävä hoitamaan itsensä. Sitten vasta hän harrastakoon mitä haluaa. Sellainen opetus voidaan kuitenkin antaa joka-ainoalle Suomen nuorelle kansalaiselle, kun sen merkitys ensin tajutaan ja sitä ryhdytään vaatimaan nykyisen ulkoluvun ja aatehaihattelun tilalle.

Suomen kansa on itsenäisyytensä kaksitoista ajastaikaa leikkinyt tanssivaa karhunpenikkaa nauravan maailman edessä ja nauttinut laitumelle päässeen varsan riemuja. Nyt saa tämä riittää ja on aika panna varsa valjaisiin ja totuttaa se tekemään kovaa työtä. Ja jos emme tahdo, että tämän kansan jälleen valjastaa joku vieras käsi omien tarkoitustensa reen eteen, niin on meidän nopeasti tehtävä se itse. Meidän on itse pantava suitset tämän kansan suuhun, länget kaulaan, sitolkka selkään ja vedettävä rinnustin tiukkaan solmuun.

MEIDÄN ON PÄÄTETTÄVÄ RYHTYÄ HALLITSEMAAN ITSEÄMME ja *opittava* hallitsemaan itsemme. Suomen kansalle on luotava selvä ja järkevä valtiollinen ohjelma, ja sitä on käytävä toteuttamaan vääjäämättömän tarkasti. Suomen kansassa on herätettävä syvä tietoisuus kansallisista tehtävistä ja niistä mahdollisuuksista, joita sillä maailmassa on. Meidän on arkailematta vapautettava itsemme niistä ennakkoluuloista, mielikuvituksellisista hyveistä ja todellisista paheista, joihin nyt olemme kääriytyneet kuin alkuasukaslauma rihkamakauppiaitten hepeniin. Meillä ovat käytettävissämme nykyajan teknillisen kulttuurin kaikki välikappaleet ja meidän voimamme ovat tuoreet ja joustavat kuin villin pedon voimat.

Mikä häikäisevä mielikuva voi olla tämän kansan tulevaisuus!

Tässä lehdessä julkaistaan myös ilmoituksia.

SUOMEN KANSA

Vapaa kansallinen sanomalehti

Lehdestä julkaistaan aluksi pari näytenumeroa, joista toinen ilmestyy helmikuun puoliväliin seudussa. Sen jälkeen lehti ilmestyy kerran viikossa, lauantaisin, tämän vuoden loppuun saakka, ellei sitä jo syyskauden kuluessa saada muutetuksi useampipäiväiseksi.

Lehden toimitus sijaitsee toistaiseksi Jyväskylässä - sillä miksi ei Suomessa voitaisi koko maata käsittävää sanomalehteä julkaista myöskin maaseudulta käsin. Tilaushinta on tämän vuoden ajalta 30 mk, alkupuolivuodelta 15 mk, yksityisnumerot 1 mk. Asiamiehiksi otetaan kaikkialle maahan luotettavia henkilöitä hyvillä palkkioehdoilla.

Lehden postiosoite: SUOMEN KANSA, Jyväskylä.

Vastaava toimittaja V. Mäkipuro.

Jyväskylä, K. J. Gummerus Oy. Kirjap.

Säilyttäkää *tämä numero* ja antakaa se myös hyvien ystävienne luettavaksi.